

Aan de stok en andere schermutselingen

Martin de Jong

Aan de stok en andere schermutselingen

2020
www.buisdorp.com
Een Buisdorps Boek

Eerder verschenen

Zoute griotten speciaal 2013

Tijd voor stampij 2013

De mooiste dag tot nu toe 2014

Literaire giller 2014

Sabbatical 2014

Duizend korte columns 2015

Berichten uit Buisdorp 2015

Radio Buisdorp 2015

Soep 2016

De mafste week tot nu toe 2016

Aan de hand en andere aandoeningen 2017

Schrijverij 2017

Aan m'n zolen en andere ongemakken 2018

Ontsporingen 2018

Een soort ding 2019

Livia 2019

In voorbereiding

De merkwaardigste maand tot nu toe

Romkom

Achter de muziek aan

Nina's paranormale pa

Zie voor voorlopige voorpublicaties www.buisdorp.com

Voor het schrijven van dit boek ontving de auteur geen werkbeurs van het Nederlands Letterenfonds.

Copyright © 2020 Martin de Jong

Omslagillustratie © 2020 Irene Mulder / LGB producties / www.irenemulder.nl

Vormgeving binnenwerk Martin de Jong

Auteursfoto Esther Lammers

ISBN 9789463864886

NUR 313

Inhoud

Aan de stok	7
Bitcoinblackmail	13
Burgerlijke baldadigheid	16
Vergane glorie	19
Sentimental journey	20
Prille pret	29
Koningsdramasprookjesgedicht	33
Logeerpartij	35
Haiku	39
Leve de lul	40
Zoekers	42
Portiekreinigingsgunning	43
Schrijversbezoek	45
Koningsdramasprookjesgedicht	46
Ik hou niet zo van mensen	47
Haiku	48
Zijn ze daar soms blind	49
Een schrale troost	53
Aandacht	54
Koningsdramasprookjesgedicht	60
Bonusflodders 2018	61
In de bieb	87
Geen kunst	90
Gedoedagen	91
Romantiek	96
Verhuisberichten	97
Ei van Columbus	154
Gezelligheidsdagen	155
Taalmaatje	165
Een grof schandaal	169
Bonusflodders 2019	170
Koningsdramasprookjesgedicht	215
Thuis in alle genres	217

Waar moet dat heen 222
En maar klagen 223
Even Amsterdam 233
Haiku 241
Mannetje 242
Koningsdramasprookjesgedicht 246
Het is misschien (niet) waar 248
Haiku 249
Neuken met sterren 250
Bedelmail 252
Haiku 254
U heeft geen hersens 255
Gegender 259
Koningsdramasprookjesgedicht 261
Restloos hersteld 263
Raadselogen 267
De laatste schermutseling 268

Aan de stok

Mijn geboorte gaf al gelazer want ik had in de baarmoeder een stuitligging aangenomen. Daardoor was ik wat in 1958 genoemd werd een ‘medisch geval’ dat bevalling in het ziekenhuis noodzakelijk maakte. Toen ik op mijn manier (allereerst mijn reet, alsof ik van meet af aan duidelijk wilde maken vanuit welke grondhouding ik de wereld tegemoet wenste te treden) tevoorschijn was gekomen weigerde ik te huilen.

Dwars geboren, dwars gebleven.

(Toen melk nog in een literkarton met openmaakflappen zat in plaats van een draaidop wees een pijl naar de flap die je daarvoor hebben moest: ik opende standaard met de andere. En als me dat zo uitkomt eet ik mijn ontbijtcrackers na zonsondergang.)

Het is me de afgelopen zestig jaar gelukt uit handen van justitie te blijven maar dat was meer geluk dan beleid want ik heb nooit de neiging gehad me ergens wat van aan te trekken.

Het kon er door die manier van doen van komen dat ik aangemoedigd werd voor dit of dat verontschuldigen aan te bieden – ik weet niet hoe dat met u zit maar als ik om represailles te vermijden sorry zeg is dat in de regel komedie spelen.

Ik zal een jaar of acht geweest zijn. In de Isingstraat zat onze groenteboer die op de toonbank een stapel papier van groot formaat had liggen waar hij bestellingen op noteerde en berekeningen op uitvoerde. Hij was zo aardig mij wat van dat papier te geven zodat ik mijn ontlukende tekentalent kon botvieren.

Wat ik hem zo jong nog heb aangedaan weet ik niet meer maar ik moest van mijn moeder vergiffenis vragen voor wat het ook geweest was.

In de hoogste klas van de lagere school wekte eens het hoofd, een sympathieke man die Krupé heette en een zieke leraar verving, mijn woede. Hij moet behoorlijk ver zijn boekje te buiten gegaan zijn want voor in mijn atlas schreef ik kern-

achtig *Krupe is lijf*. Op de laatste dag voor de zomervakantie moest de atlas bij hem ingeleverd worden, en ik voel nog de spanning die dat gaf, ook omdat ik niet zeker wist of je *lijf* hoorde te schrijven of *leip*. (Op mijn elfde was ik op dat gebied nog erg onzeker.)

De mavo zat bij de lagere school om de hoek, de diverse onderwijsinstellingen die er aanpalend een locatie hadden konden gebruikmaken van een groot sportveld dat zij met nog wat andere gebouwen, waaronder een badhuis, omsloten.

Ik had een klasgenoot met wie ik tot dan toe op voet van vriendschap verkeernd had een andere houding jegens mij laten aannemen, en hij was mij nu zo vijandig gezind dat hij liet weten mij na de middagpauze in elkaar te zullen slaan.

De knaap heette Peter S. maar was geen familie van de befaamde bassist H. Smitskamp (van The Motions, Sandy Coast en Shocking Blue), die zoals deze niet verzwegen een bekende was van aardrijkskundeleraar Walter Fick: voordat die op het rare idee gekomen was in het onderwijs te gaan had hij naar vermogen bij Willy and his Giants gedrumd, Smitskamp was bij The Giants begonnen.

De middagpauze bracht ik thuis door, waar ik omdat het slechts een korte onderbreking van de schooldag was met gemengde gevoelens een boterham at en als het een woensdag was de nieuwe *Pep* las. Ik had nog niet eerder gevochten en overdacht hoe ik dat zou aanpakken. Van mijn zesde tot en met mijn zevende had ik op judo gezeten maar ik wist niet meer precies hoe een schouderworp en een heupzwaai op gang gebracht moesten worden. Valbreken zou misschien intuïtief gaan maar er diende voorkomen te worden dat die techniek aan bod kwam.

Handschoenen aantrekken was waarschijnlijk een goed idee.

Peter S. stond me op te wachten bij de achteringang van de school waar de fietsen gestald konden worden, nabij de ingang van het sportveld.

Mijn opponent gaf te kennen dat hij loos wilde gaan, en probeerde inderdaad een stompje op me uit dat ik met een rechtse duw pareerde. Daar had hij niet van terug. Hij had evenmin terug van de aanvullende beuken die ik uitdeelde en

die hem dan ook achteruit dreven. We verwijderden ons al doende van het sportveld en kwamen in de Linnaeusstraat uit, die we een tijdje afliepen, hij terugdeinzend.

Ik merkte dat ik het wel leuk vond, vechten. Dat ik dat nooit eerder gedaan had.

Toen we in de buurt van een geparkeerde auto waren beland kwam de naar buiten getreden leraar natuurkunde tussenbeide want de geparkeerde auto behoorde aan hem toe.

Het was officieel niet toegestaan, elkaar te lijf gaan, maar het had zich buiten de school en nog net buiten schooltijd afgespeeld dus het bleef bij een vermaning: niet meer vechten, jongens!

Dat de vriendschapsband kortelings zou worden aangehaald betwijfelde ik want Peter S. liet weldra weten dat hij zich aan het verdiepen was in de pugilistiek.

Zonder verdere incidenten doorliep ik de mavo en trad toe tot de meao. Het was een driejarige opleiding waar ik vier jaar de tijd voor nam, en ik denk dat het mede daardoor kwam dat ik in het vierde jaar minder en minder zin had in het volgen van de lessen.

In een klassenboek werd de afwezigheid van leerlingen bijgehouden. De adjunct-directeur, wiens paraaf ik perfect kon nabootsen, vroeg eens of ik een bepaalde les bijgewoond had. Ik zei dat dit wis en drie het geval was geweest, niet kunnende bevroeden dat hij het klassenboek erop na zou slaan.

Dat resulteerde in een schorsing voor een dag of wat, ik geloof zelfs in aansluiting op het weekend – als je vraagt of je drie dagen vrij kunt krijgen is daar geen denken aan maar schorsen is nooit een punt.

De vrijheid bleef lokken. Zo marcheerde ik een keer al voor het einde van de ochtend af om een film met collega-vechtersbaas Bruce Lee te gaan zien.

En over marcheren gesproken.

Bevriende klasgenoot Frank was gepolst of hij zijn dienstplicht wilde vervullen. Bij wijze van lol schreef ik ‘namens de Schilderswijk’ in plathaags een brief aan de krijgsmacht en liet weten dat de Schilderswijk niet zonder slag of stoot zou accepteren dat onze Frank onder de wapenen ging.

Het eerste telefoontje kwam van de moeder van onze Frank, bij wie de woede tot grote hoogte gestegen was want de jongere broer van Frank wilde luchtmachtelijk straaljagerpiloot worden en door mijn actie zouden zijn kansen daarop verkeken zijn.

Kom, kom, moedertje.

Het volgende telefoontje was van de marechaussee. Men nodigde mij uit om langs te komen voor een gesprek onder vier ogen. Omdat ik van huis uit gastvrij ben nodigde ik de man van de marechaussee uit bij mij langs te komen.

En daar zat dan de marechaussist op de bank. Omdat hij verzocht had om een gesprek onder vier ogen vroeg ik of de handlanger die hij meegenomen had wellicht blind was.

Het had me wel leuk geleken om een aandenken aan het gesprek te hebben, en daarom had ik naast de bank een cassette-recorder geplaatst. Maar onwillekeurig dwaalt je blik die kant op en een in de misdaad doorgewinterd marechaussist ziet dat en wil weten waar je naar zit te kijken dus de opname werd voortijdig beëindigd.

De brief die ik gestuurd had kwam tevoorschijn.

Wat dacht mijn moeder daar wel niet van, wilde men weten, kennelijk in de waan verkerend dat mijn moeder naar mij toe uit haar vel zou springen. Zij kreeg de brief aangereikt en las die brief. En moest zeer om die brief lachen.

Om niet blootgesteld te worden aan nader uitlachen gingen ze maar weer.

Ik bracht verslag uit aan een strijdlustige beganegrondbuur, een grootmogendheid die als adolescent met Provo gesympathiseerd had (zijn moeder was, toppunt van toevalligheid, met die van Frank bevriend geweest) en hij beleefde zoveel plezier aan mijn verslag, dat hij besloot eveneens een briefje te verzenden. Een van de twee van de marechaussee heette Spellenaar, buurman verontschuldigde zich in zijn brief voor eventuele verschrijvingen, want hij vond *spellen naar*. Ook een komiek, dus.

(Onze brievenactie ten spijt moest Frank zich weldra in een uniform hijsen.)

Ook in het bedrijfsleven kun je het aan de stok krijgen. In de

kantoorsituatie heb ik het op een bureaustoel gezeten niet langer dan naar boven afgerond een kwartier naar mijn zin, en ga dan een rondje door het gebouw lopen. Of, toen we daar nog tegenover gehuisvest waren, de Media Markt in, waar ik een dusdanige band met de medewerkers van de afdeling media opbouwde dat ik van verre begroet werd en geattendeerd op dvd's die mijn smaak wel zouden zijn. ('Waar was je!' herinner ik me dat Jan zei toen ik me een paar dagen niet vertoond had.)

De Media Markt was vanaf de werkplek via een trap en de parkeergarage te bereiken dus dat zat wel goed maar gedurig door het gebouw lopen liep bij hooggeplaatsten in de gaten zodat men er wat van zei. Daar vond ik wat op: door het gebouw lopen met een map onder de arm, alsof ik die ergens naartoe aan het brengen was of vandaan gehaald had.

Ik keerde eens op de redactie terug met een enorm dikke map vol weet ik veel en zei tegen de hoofdredacteur: 'Kijk eens!' Waarop hij bewonderend antwoordde: 'Zo!' Wat moet je anders zeggen, als ik het ben.

(Er werd ook wel in het kader van de deadline vriendelijk gevraagd hoe het stond met een artikel waar ik op zwoegende was, en dan zei ik, omdat het vriendelijk gevraagd was, dat dit zich *in de kritieke fase* bevond – dat was afdoende.)

En *als* ik dan voor een tijdje aan mijn bureau gekluisterd was kwam daar niet altijd productiviteit van, wel vaak creativiteit. In een tijd dat er nog geen intranet bestond laat staan fotoshop waren de collega's verduurzaamd in een papieren smoelenboek, en dat schreeuwde wat mij betreft om handmatige *extreme make-overs*.

Snorretje erbij, brilletje erbij, Draculatanden, Satansshorens, wild haar, geen haar, schele ogen, ooglapje, twee ooglapjes, pijpje in de mond, sigaar, pijpje *en* sigaar.

En collages, daar was ik ook goed in. Daarbij werden de uitgeknipte al dan niet bewerkte smoelen aan andere uitknipsels bevestigd: de algemeen directeur in een rolstoel voortgeduwd door het hoofd van de afdeling Tekstverwerking, een verschrikkelijk secreet dat als Business Unit Manager dood en verderf zaaide tweevoudig (smoelenboek onder kopieerappa-

raat) met haar hoofd geplaatst op het lichaam van twee kleuters, bij de hand gehouden door een loensend gemaakte secretaresse die bovendien verrijkt was met een aanzienlijke baard.

Er kwam daarbij niets vruchtbaars uit mijn handen maar ze hadden geen kind aan me.

Op den duur laten ze je met rust, ook omdat je met tientallen dienstjaren op je conto te duur geworden bent om te ontslaan.

Ik heb, en laat dat een waarschuwing zijn, nog niets van mijn dwarsheid en strijdbaarheid verloren. Want al bevind ik mij met mijn eenenzestig jaar aan de vooravond van mijn levensavond: ik lust iedereen rauw.

Bitcoinblackmail

Veel mensen zouden zich uiterst verbazen als ze te weten kwamen wat het beheren van Buisdorp behelst. Neem alleen al de internationale reikwijdte die de gemeente heeft en ik als CEO heb. Op 13 augustus 2016 kwam er bij een stafmedewerker een mail aan van Jim Bing, die mij onmiddellijk onder ogen gebracht werd, opdat ik orde op zaken kon stellen.

Dear CEO,

(If you are not the person who is in charge of this, please forward this to your CEO, because this is urgent.)

We are a Network Service Company which is the domain name registration center in China.

We received an application from Hualong Ltd on August 8, 2016. They want to register 'Buisdorp' as their Internet Keyword and 'buisdorp.cn', 'buisdorp.com.cn', 'buisdorp.net.cn', 'buisdorp.org.cn', 'buisdorp.asia' domain names, they are in China and Asia domain names. But after checking it, we find 'buisdorp' conflicts with your company. In order to deal with this matter better, so we send you email and confirm whether this company is your distributor or business partner in China or not?

Best Regards,

Jim | Service & Operations Manager

Asia YG Network (Head Office) | 8006, Xinlong Building, No. 415 WuBao Road, Shanghai 201105, China

Door mijn tijdige tussenkomst en de prettige samenwerking met Jim Bing die er het gevolg van was (waardoor Buisdorp nu ook in China voet aan de grond heeft gekregen) kwam dat helemaal in orde maar het is helaas ook voorgekomen dat zich boven Buisdorp donkere wolken samenpakten in de vorm van

een e-mail van een onbekende, zich noemende en schrijvende bank98.

Hallo!

Mijn bijnaam in darknet is bank98.

Ik heb deze mailbox meer dan zes maanden geleden gehackt, heb ik je besturingssysteem geïnfecteerd met een virus (trojan) dat door mij is gemaakt en heb ik je lange tijd gevolgd.

Overtuig uzelf (ik stuurde u dit bericht vanuit uw account).

Zelfs als je het wachtwoord daarna hebt gewijzigd – het maakt niet uit, mijn virus heeft alle cachegegevens op je computer onderschept en automatisch opgeslagen toegang voor mij.

Ik heb toegang tot al uw accounts, sociale netwerken, e-mail, browsegeschiedenis.

Dienovereenkomstig heb ik de gegevens van al uw contacten, bestanden van uw computer, foto's en video's. Ik was het meest getroffen door de intieme inhoudssites die je af en toe bezoekt.

Je hebt een heel wilde fantasie, ik zeg het je!

Tijdens je tijdverdrijf en entertainment daar, nam ik een screenshot via de camera van je apparaat, synchroniserend met wat je aan het kijken was.

O mijn God! Je bent zo grappig en opgewonden!

Ik denk dat je niet wilt dat al je contacten deze bestanden krijgen, toch?

Als je van dezelfde mening bent, dan denk ik dat 350 EURO een vrij redelijke prijs is om het vuil dat ik heb gemaakt te vernietigen.

Stuur het bovenstaande bedrag op mijn BTC-portemonnee (bitcoin). Zodra het bovenstaande bedrag is ontvangen, garandeer ik dat de gegevens worden verwijderd, ik heb het niet nodig.

Anders krijgen deze bestanden en geschiedenis van het bezoeken van sites al uw contacten van uw apparaat.

Ook zal ik iedereen uw contact toegang tot uw e-mail en toegangslogs sturen, ik heb het zorgvuldig bewaard!

Sinds het lezen van deze brief heb je 8 uur!

Nadat je dit bericht hebt gelezen, ontvang ik automatisch

*bericht dat je de brief hebt gezien.
Ik hoop dat ik je een goede les heb geleerd.
Wees niet zo nonchalant, bezoek alleen aan bewezen bronnen
en voer je wachtwoorden nergens in!
Succes!*

Ik besloot mijn team niet op deze kwestie te zetten en het zo mee te slepen in mijn dreigende ondergang – want hoewel ik aanvankelijk dacht met spam van doen te hebben, realiseerde ik mij bij herlezing dat lieden die op dat gebied opereren woorden als ‘dienovereenkomstig’ niet gebruiken.

Als enige nam ik een automatiseringsdeskundige in vertrouwen, zij slaagde er met een paar kunstgrepen in een *backhack* uit te voeren en een *overlay network* in werking te stellen, waardoor ik de hacker met gelijke munt kon terugbetalen.

Gelijke munt wil hier zeggen: bitcoins. Om te voorkomen dat ik hem of haar ontmasker en aan de autoriteiten overdraag maakt bank98 maandelijks automatisch een niet gering bedrag over, dat na aftrek van administratiekosten anoniem wordt doorgesluisd naar de rekening van een Buisdorps goed doel (elke maand een ander).

Zo maken we hier in Buisdorp korte metten met de georganiseerde misdaad!

Burgerlijke baldadigheid

Bij extra zwaar beveiligde instellingen als gerechtshoven en paleizen word je voordat je naar binnen kunt door een scanner geduwd, en als er daarbij een alarm afgaat aan een inwendig onderzoek onderworpen.

Bij instellingen die minder zwaar beveiligd zijn denken ze tegenwoordig: dat kunnen wij ook.

Zo kreeg ik bij een provinciale bibliotheekinstelling, en voordien bij een landelijke en ook nog koninklijke bibliotheekinstelling, door een receptioniste een badge aangereikt die ik voor de duur van mijn verblijf toonbaar moest dragen. De ene keer bevestigde ik de badge aan de gulp, de andere keer ging ie in een broekzak, in beide gevallen verliet ik ermee het pand, geen gehoor gevend aan het verzoek dat erop gedaan werd.

Wij verzoeken u deze badge bij uw vertrek weer in te leveren bij de receptie.

Zo zijn er ook mensen die hotelsleutels achteroverdrukken, en handdoeken en stukjes zeep.

Bij een andere bibliotheek gerelateerde organisatie maakten ze het nog doller, daar kreeg ik een formulier in te vullen. Onder meer wilde men weten met hoeveel personen ik gekomen was.

Dat waren er als ik het me goed herinner honderd.

Er werd bij die gelegenheid geen badge verstrekt, wel diende op hetzelfde of een ander formulier vastgelegd te worden dat ik me niet langer in het gebouw ophield maar ik maakte me uit de voeten zonder dat ik me afgemeld had, hopen dat daar consternatie van zou komen en het liefst een algehele *lockdown* en een speurtocht met honden.

Ook zoiets: bibliotheken en toiletten. Mooi onderwerp voor een dissertatie.

Je hebt nog steeds vestigingen die een slot op de toiletdeur hebben en waar de klant om die open te krijgen moet betalen. Als reden wordt gegeven dat anders verslaafden en zwervers

ongebreedeld voor hun diverse behoeftes van het toilet gebruik gaan maken.

Wat is dat voor een verdienmodel, mensen die geen dak boven hun hoofd hebben 50 cent uit hun zak kloppen!

Maar het kan nog erger.

In Gouda is de bibliotheek Chocoladefabriek gaan heten, misschien omdat er voorheen in het pand een chocoladefabriek gevestigd was, misschien als erbetoon aan Roald Dahl.

De locatie was uitgekozen voor een redactievergadering. Die vond plaats aan een tafeltje van inwonende horecagelegenheid Kruij, waar ook een receptie of zoiets luidruchtigs gaande was, zodat je geen hand voor ogen kon horen.

Eerst maar eens het toilet.

Het was verschrikkelijker dan ik ooit eerder had meegeemaakt: de toegang werd versperd door een draaiend spijlenmechaniek en die spijlen gingen pas draaien als je een muntje van 50 cent in het apparaat stopte of je pas tegen de lezer hield.

Ik zou daar gek zijn.

Gaan zien of ik mijn collega's geld kon aftroggelen. De ene had zijn muntgeld al aan het obstakel afgestaan, de andere had niet kleiner dan een euro.

Nog steeds had ik zoiets van: ik zal daar gek zijn.

Weer bij het spijlenmechaniek aangekomen overdacht ik de optie *eroverheen springen*. Die viel af wegens de reële kans daarbij ten val te komen inclusief voortanden kwijtraken en oogletsel oplopen.

Een genaderde jongeman hoefde er niet over na te denken: hij zette zijn giropas in.

Toen hoefde ook ik niet meer na te denken: ik kroop eronderdoor.

'Dan weet je dat voor de volgende keer,' zei ik tegen de jongeman. Een student wellicht, iemand wiens middelen beperkt waren en die dus wel zo'n tip zou kunnen gebruiken.

Nog geen week (want vijf dagen) later.

Ik reken bij Albert Heijn af en houd als altijd scherp in de gaten wat er aangeslagen wordt. Bij de appelsoort Granny Smith licht voor de prijs het woord BONUS grijs op. Dat wil zeggen, weet ik uit ervaring, dat er een aanbieding in het spel is

die twee artikelen betreft. Is ook het tweede gescand, dan staat er bij beide artikelen BONUS in de kleur oranje voor de prijs en wordt de korting verdisconteerd.

Maar daar is bij mijn Granny Smith geen sprake van – pas na de afrekening lees ik in de Bonusfolder dat bij aankoop van een kwartet Granny Smith het tweede kwartet gratis is.

Om dat alsnog gerealiseerd te krijgen op naar de servicebalie, waar men niet moeilijk doet. Dat wil zeggen: als ik de kar laat staan kan ik bij de groenteafdeling mijn gratis Granny Smith pakken.

De kortste weg terug is door het toegangspoortje, maar dat woordje zegt het al: het is eenrichtingsverkeer.

De lezer zou niet raar opkijken indien ik handel als in de Chocoladefabriek maar ik zie daarvan af. Wanneer je zo openhartig schrijft over hoe je in het leven staat als ik, bestaat het gevaar dat je op zo'n manier het imago van onderkruiper krijgt.

Vergane glorie

De oude hoer nam
een bouwvallige houding
aan en rochelde

Sentimental journey

Zelden bezoek ik nog de ouderlijke woning. In mijn geval is *zelden* voor wat betreft het huis waarin ik mijn eerste zestien levensjaren doorbracht een frequentie die niet gehaald wordt: de laatste keer was vijfenveertig jaar geleden geweest, en in tegenstelling tot Jan Wolkers kom ik bij mijn huidige terugkeer maar tot de voordeur en niet verder.

Het is morgen de tiende sterfdag van mijn moeder maar dat ik weer in de Schlegelstraat terechtkom heeft met Donald Duck te maken. Net als waarschijnlijk elk jaar rond deze vakantietijd zijn er bij Bruna Donald Duckpockets in de aanbieding: slechts 4,99 euro voor meer dan 500 kleurrijke pagina's ditjes en datjes uit Disneyland. De vorige keer kreeg ik de folder te laat onder ogen en in de vestiging Fahrenheitstraat te horen dat ze door de voorraad heen waren want er was vanwege de kinderrijkheid van de wijk een run op geweest.

Gisteren zag ik ze bij toeval op de locatie Alphons Diepenbrockhof uitgestald liggen, kocht er twee, en toen ik die thuisgebracht had keerde ik weerom voor nog een exemplaar. Vervolgens naar de Fahrenheitstraat gefietst waar ik ditmaal wel kon toeslaan. Op de terugweg nogmaals het Alphons Diepenbrockhof aangedaan want als ik eenmaal met koopziekte besmet ben geraakt is er geen houden meer aan, zodat ik in twee uur tijd tien stuks vergaard had, een mooi aantal om het bij te houden. Trouwens, ik had nu waarschijnlijk alle aangeboden titels in bezit.

Maar ja, koopziek. Als je de volgende ochtend bij kennis bent gekomen wil dat niet zeggen dat je ook bij zinnen bent geraakt.

Ik fiets zo vroeg mogelijk (want de hitte golft, het schijnt morgen de warmste dag sinds vijfenzeventig jaar te worden en als dat zo doorgaat overmorgen de warmste dag sinds de vorige) naar het Centraal Station, waar ik bij de Bruna uit een aan Donald Duck gewijde boekenmolen twee tot dan toe in de

collectie ontbrekende pockets vis. Ben ik er nu? Mogelijk – maar in de Herenstraat in Rijswijk zit ook een Bruna.

Onderweg pik ik een stukje Laakkwartier mee, een tot en met CNN berucht geraakte wijk. Op de hoek van de Oudemansstraat en de Laakkade zit nog de kapsalon maar die is blijkens de raamreclame in andere handen gekomen. Totdat ik naar Loosduinen verhuisde werd ik er geknipt door Dick, wat op den duur geen lolletje meer was want hij kreeg Parkinson en het knippen deed hem zichtbaar pijn – ik verliet soms gedeprimeerder de kapsalon dan ik er binnengegaan was.

Melkboer Kastelein is er nu echt mee opgehouden. Hij had voor de buitendienstverlening een melkkar waarmee hij ook door de Schlegelstraat kwam. Zoon Nico zat bij me op de kleuterschool, ik speelde er wel thuis, achter de winkel. Veertien jaar geleden, toen ik eveneens door de buurt fietste, bleek de winkel nog in bedrijf te zijn. Hoe oud moesten ze wel niet zijn, die van Kastelein! Ik maakte een praatje met ze en tipte huis-aan-huisblad *De Posthoorn*, waarna daarin in de vorm van een interview over ze geschreven werd. Probeerde bij de burgemeester een stadspenning of ereburgerschap voor ze los te mailen, dat liep via vele kanalen. Ze waren iets op dat gebied van plan maar ik weet niet of het voor het overlijden van de bejaarde neringdoenden voor elkaar is gekomen.

In de Karel de Geerstraat, waar het eerste deel van de Schlegelstraat op uitkomt, zat een slager die (misschien net als zijn slagerij) Tinnebroek heette. Het was een kleine, corpulente heer met nogal wat onderkin, zodat ik hem in een vroege uiting van humor Kinnebroek noemde.

Maar nu vanaf de Oudemansstraat links de Schlegelstraat in zien te komen. (Mijn moeder wist hoe je dat op z'n Duits uitsprak maar niemand deed dat – in Den Haag doen we meestal maar wat: zo wordt de Vaillantlaan de Viejantlaan genoemd en van Newtonstraat Joetonstraat gemaakt.) Het gaat niet zomaar meer want het tramspoor is verhoogd en afgebakend gemaakt, ik moet al rijdend het voorwiel van de grond lichten en denk daarbij aan de vele keren dat ik tijdens het kranten bezorgen overeenkomstig probeerde te handelen en de lekkrakingen die er van het brute contact met stoepranden kwamen.

Er is tegenwoordig in de Schlegelstraat eenrichtingsverkeer en er geldt als maximumsnelheid dertig kilometer – alsof het überhaupt mogelijk zou zijn hier sneller te rijden. Want het is een straat van niks, zie ik nu beter dan toen.

In 1974 was ik voor laatst het portiek op gegaan. (Het is volgens de Woordenlijst Nederlandse Taal *de* portiek maar niemand zegt *de* portiek, ook niet buiten Den Haag.)

Ik weet niet wat ik zie.

Er moet tot elke prijs voorkomen worden dat er een retrospectieve documentaire over me gemaakt wordt waarin ik de woning van mijn vroegste jaren betreed. Zo'n documentaire waarin de huidige bewoner er niet van opkijkt dat ik heb aangebeeld met een cameraploeg in mijn kielzog, er zelfs over diens schouder gefilmd wordt als hij de deur voor me geopend heeft. 'Komt u verder! Gezellig!'

(Omdat ik geen smartphone bezit om dat ter plekke te doen verricht ik thuisgekomen nader onderzoek. Het huis dateert van 1932 en is 61 vierkante meter groot. Er is momenteel een eenpersoons onderhoudsbedrijf in gevestigd, dus het zal er vanbinnen wel netjes uitzien.)

De voordeur heeft een akelige groene kleur.

Die ernaast geeft toegang tot de woning van onze voormalige bovenburen, Innemee heetten ze. Ik herinner me een dochter die verkering had of getrouwd was met een jongeman die bij Laakkwartier in het eerste speelde en zeer balvaardig was (zij ten opzichte van hem misschien ook). Mijn vader had nog geen auto, toen mijn oor weer eens opspeelde en bezoek aan de huisarts noodzakelijk geworden was gaf meneer Innemee mijn moeder en mij een lift want dokter Stoel, hij hield praktijk in de Miquelstraat, zat in zijn dependance in Moerwijk.

Er bestond gelukkig nog geen housemuziek maar er werd eens boven ons tot ruim in de nacht een verjaardag gevierd die er wezen mocht, mijn vader vroeg de volgende dag droog wie er gewonnen had met hoogspringen.

Daarnaast op tweehoog woonden meneer en mevrouw Visser van wie meneer Visser de meeste indruk maakte en achterliet omdat hij, zoals op zeker moment tot mijn ontzetting uit de doeken gedaan werd, de rol van Sinterklaas voor zijn reke-

ning nam als deze bij ons over de vloer kwam.

De deur van de Vissers is van onbeschilderd hout, alsof er zich kortelings een politie-inval heeft voorgedaan, inclusief het uit de hengsels hengsten van de oorspronkelijke deur. Ook niet iets voor een documentaire, althans niet een over mij.

Achter de deur tegenover de onze huisden meneer en mevrouw Schotpoort die afgezien van meneer Schotpoort wel oké waren. (Als meneer Schotpoort vis at placht hij de oneetbare restanten uit het raam te werpen.)

Daaronder, op de begane grond, zat een huishouden met drie dochters die voor wat betreft uitgaan onder streng vaderlijk gezag stonden maar van wie er een desondanks tot Miss Scheveningen werd uitgeroepen – omdat ze daar niet moeilijk deden kon je dat ook worden als je niet in Scheveningen woonde.

Als ik het portiek afgedaald ben kijk ik rechts de Schlegelstraat in. Vroeger werd ons gedeelte het nette gedeelte genoemd, ter onderscheiding van het deel aan de kant van de Rijswijkseweg.

Dat gedeelte zal ik dus maar links laten liggen.

Rechts naast ons bevond zich het gebouw van de Gemeentereiniging waar op maandag vuilniswagens af en aan reden (wat er de rest van de week gebeurde wist ik niet en weet ik niet). Tegenwoordig heet de Gemeentereiniging *Haagse Milieu Services*, wat als een moedwillig eufemisme aandoet. De term *vuilnisman* voor de bemenser van de vuilniswagen zal wel niet meer gehanteerd worden vanwege het stigmatiserende *vuilnis* en het genderonneutrale *man*.

(Het pand behoort niet langer toe aan Haagse Milieu Services: blijkens berichtgeving op een website is aan de orde een ‘omgevingsvergunning voor het intern verbouwen van de voormalige school’ tot woning. Een school? Heeft er een school in gezeten? De vergunningaanvraag dateert van december 2018, een halfjaar na het verwijderen van asbesthoudende materialen. Ook dat nog. In februari van dat jaar ging het om een omgevingsvergunning voor het veranderen in woningen van ‘het verenigings-/wijkgebouw’ – die voorloper van de school staat me bij maar werd pas gerealiseerd nadat we ver-

huisd waren.)

Schuin tegenover ons woonde met zijn ouders en zus Johnnie of Johnny (hoe ook geschreven, het werd uitgesproken als Sjonnie), ze hadden twee etages tot hun beschikking en dus meer ruimte dan wij: ik heb nog een tijd met mijn negen jaar jongere zusje een stapelbed gedeeld.

Twee huizen daarnaast woonde Thijs, die niet gezond was en ik meen al op zijn dertiende overleed, iets met de longen of zo'n soort aandoening die niet te genezen was. Zijn heengaan weerhield ons er niet van te roepen: *Thijs wees wijs, zak niet door het ijs!* (De mensen hadden in die tijd minder compassie dan ze tegenwoordig op sociale media hebben.)

Een paar huizen verderop huisden met hun ouders Albert en Irma. Hij was wat ouder dan ik, zij ging op mijn kamer toen zij daar spelend was een keer wijdbeens op mij zitten terwijl ik uitrustend gestrekt op bed lag. Met de kennis van nu vermoed ik dat zij beogde daar genitaal genot aan te beleven maar indertijd had je vrijwel nergens benul van, als je zo jong was. Zo woonden er twee huizen naast Albert en Irma twee mannen samen. Omdat wij niet wisten wat dat was hadden we er geen idee van dat die mannen waarschijnlijk homoseksueel waren. (Dat wisten ze zelf misschien ook niet.)

Albert was net als wij allemaal een liefhebber van voetballen, een sport die ondanks de smalheid van de straat beoefend kon worden door de bal tegen de blinde muur van de reiniging te trappen, een handelwijze waar de reinigingsmannen geen waardering voor konden opbrengen. Ook kon een bal ruiten van woningen raken, er zelfs doorheen gaan. Hoewel er een glasverzekering afgesloten was hadden de bewoners daar in het algemeen gesproken wat van te zeggen. Toen hij in het bezit van een auto was gekomen, had ook Albert er wat van te zeggen als we voor zijn deur voetbalden.

Aan de andere kant van de reiniging woonde Rudi, die het helemaal riant had want niet alleen was hij enig kind, bovendien hadden ze behalve twee etages een zolder.

Dan was er het hoekhuis dat nog veel meer kamers had en onderdak bood aan een immens huishouden. Er waren drie meisjes die door hun vrijwel gelijktijdige geboorte een drieling

vormden, dan had je Peter, een paar jaar ouder dan ik, een jongere broer en een oudere broer.

Ze zullen allemaal wel dood zijn.

Ik ga rechtsaf, de Miquelstraat in. Het gedeelte tussen de Reinwardtstraat en de Isingstraat wordt overkapt door huizen, het was een plek waar gevoetbald werd omdat het er geweldig kon galmen.

Ik was (en ben) rechtshandig en linksbenig en dat linkerbeen is in staat tot een hard schot. Met een zo'n hard schot miste ik eens de bal en raakte in plaats daarvan het onderbeen van Sjonnie, dat door de aanraking gebroken raakte, zodat hij in het gips belandde en voor een tijdje gevrijwaard was van schoolbezoek.

Omdat de beenbreuk ook een beetje mijn schuld geweest was leende ik Sjonnie twee Scarabee-uitgaven van *De avonturen van Kapitein Rob*, drie verhalen herbergden ze elk, en deed daarmee aan leesbevordering die wel van pas kwam. In zijn jongste jaren placht Sjonnie sinaasappel uit te spreken als *sineappel* en sigaret als *siteret*. In plaats van hem te verbeteren gingen zijn ouders ook sineappel en siteret zeggen. Het verbaasde me dan ook niet dat hij later een betrekking kreeg bij de politie.

Voorbij de voormalige plek des onheils fiets ik links de Isingstraat in, de groenteboer zit er niet meer, steek de Van Musschenbroekstraat over en rijd dan de Pasteurstraat in.

Nog een reden om niet door middel van een documentaire naar mijn wortels terug te keren: die zijn er niet meer. De kleuterschool is afgebroken, er zijn woningen voor in de plaats gekomen. Het was wel een prettige kleuterschool, met een deugdelijke zandbak en een klimrek, en in het speelkwartier konden we bovendien aan de gang gaan met een partij autobanden waar men beslag op had weten te leggen, ik hoop dat ze er eerlijk aan waren gekomen. (Het zal wel, het was een christelijke school).

Ik fiets de Pasteurstraat niet uit maar ga via de Wenckebachstraat en de Minckelersstraat naar de Jan van der Heijdenstraat, die vorig jaar *trending topic* werd toen er door een gaslek gevels uit meerdere woningen geblazen waren – het Laakkwartier en goed nieuws, dat komt bijna niet voor.

Mijn ouders hebben aan de Jan van der Heijdenstraat gewoond. Ze trouwden in 1956 onder ongunstige omstandigheden. Om te beginnen sprak het vanzelf dat een vrouw nadat zij haar handtekening gezet had haar baan vaarwel zei om zich voltijds op huishoudelijk werk en het baren van kinderen toe te gaan leggen.

Voorts was er woningnood. Mijn vader trouwde als jongste van vier kinderen het laatst en woonde nog thuis en had daar de zorg voor zijn bedlegerige moeder.

Daar raakte mijn moeder nu ook bij betrokken, en in combinatie met het verlies van kantoorwerk dat zij graag deed gaf dat bij haar huizenhoog onwelbevinden, zodat zij op zeker moment haar koffers pakte en terugkeerde naar haar ouders. Bij dat besluit speelde mee dat zij tijdens het belangeloos schillen van aardappelen begroet was door twee schoonzussen van wie er een meedogenloos had gezegd: 'Daar zit Knietje.'

Maar ze kwam tot inkeer, zodat ik twee jaar later het levenslicht te zien kreeg en momenteel dit kan zitten schrijven.

De omstandigheden verbeterden want een oom en tante hadden een woningruil voor elkaar gekregen waarbij zij van de Schlegelstraat naar de Laakkade verkasten, mijn ouders (terwijl ik nog niet eens vloeibaar was) naar de Schlegelstraat en het volk van de Laakkade naar de Jan van der Heijdenstraat. De moeder van mijn vader, die een feeks was, belandde bij oom en tante op de Laakkade, wat oom, die geen liefhebber van haar was, ertoe bracht in haar directe omgeving scheten te laten; destijds op wurgen na de beste manier om je afkeer van iemand ondubbelzinnig vorm te geven.

(Allang dood, allemaal.)

Rechts de Pasteurstraat in – maar eerst de blik naar links gericht, waar nog altijd een banketbakkerij gevestigd is. Ik kan vanaf de overkant niet zien hoe de naam ervan luidt want een nadeel van als zestiger geen leesbril nodig hebben is dat ter compensatie het zicht op de verte wat is afgenomen.

Vroeger luidde de naam boven de markies *Glimmerveen*. Die werd veranderd vanwege de ongewenst geachte associatie met de politicus Joop Glimmerveen, die rechts was op een manier die zelfs in de huidige verrechtste tijd tot gefronste

wenkbrauwen zou leiden.

Onderweg naar school of op de terugweg haalde je bij Glimmerveen voor een dubbeltje koekkrumels, waarbij je het niet erg vond dat het maar krumels waren want koek was koek.

Ook zat er in de Linnaeusstraat nabij de mavo een snoepwinkel waar ik als ik het niet apart legde voor een Kluitman-pocket (f 1,25 bij de boekhandel op het Lorentzplein) mijn 50 cent zakgeld ruilde tegen dropproducten.

En maar snoepen, in die jaren (ook in latere jaren – hup, daar ging zojuist weer een paaseitje naar binnen).

Aan het einde van de Pasteurstraat zat de lagere school, thans uiteraard niet meer (die documentaire zou alleen met inzet van CGI wat kunnen worden). Belendend was de BLO gevestigd. (BLO stond voor ‘Buitengewoon Lager Onderwijs’ – geen ‘lager onderwijs’ dat buitengewoon was maar onderwijs dat ‘buitengewoon laag’ was, vonden wij.) Onze speelplaatsen waren aangrenzend en door een kippengaashek van elkaar gescheiden. Dus dan nam je in het speekwartier een aanloop, sprong tegen het hek op en probeerde BLO’ers met een klodder speeksel te raken: sommigen van ons konden daardoor evolueren tot voetbalsupporter.

Om de hoek, in de Paets van Troostwijkstraat, zat de bibliotheek, die net als de lagere school later werd afgebroken. De bibliotheek verhuisde naar een minder fraai brok nieuwbouw in de nabije Linnaeusstraat, waar zich voorheen in een oud pand de mavo bevonden had – dat oude pand ging inderdaad ook tegen de vlakke.

Links en rechts ga ik: de Haagweg op en voorbij de Tulpstraat. Daar had je een cafetaria waar patat gebakken werd die zo onovertroffen lekker was dat we die daar haalden, ook toen we naar de Goeverneurlaan verhuisd waren, waar we nota bene uitzicht hadden op cafetaria Maarten (kan ook Maartens cafetaria geheten hebben).

Op het Lorentzplein zat er ook een, die had een rijmende leus op het raam geschilderd staan: *Wees geen gans, koop patat van Frans*, met niet zoals je zou verwachten *gans* tussen aanhalingstekens maar *Frans*.

Het was de tijd van lange fietstochten, soms met Rudi gemaakt, soms met mijn zusje. Langs de Vliet naar Delft, door richting Rotterdam, via de Rottemeren naar Zoetermeer en Leidschendam. Goed voor de conditie maar gaandeweg kreeg ik trek in een snack. Bijvoorbeeld een halve kip zou wel smaken, een patatje pinda. Broodje dit of dat, zoals babi pangang. Bami- en/of nasischijf. Kipcorn. Berenklaauw. Balletje gehakt. Twee balletjes gehakt. Drie balletjes gehakt. Vier.

Dat cumuleerde enorm en culmineerde in een bestelling bij 'Frans' waarmee ik alle weggefietsde calorieën ruimschoots verving. (Ook wel werd de opbrengst van opgehaalde oude kranten bij 'Frans' uitgegeven.)

Even verderop: het parkje Hofrust met het oude gemeentehuis waar de kleuterschooljuf, Vrolijk luidde haar achternaam, trouwde: een evenement dat de hele klas bijwoonde en de laatste keer dat ik haar zag (zie angstaanjagende passage over gehuwde vrouwen hierboven).

Met mijn moeder, en later mijn zusje in de wandelwagen erbij, bezocht ik dat parkje geregeld, en nam een voetbal mee. Mijn moeder zat er op een bankje te roken.

Je mag er niet fietsen. Ik stap af en loop met de fiets aan de hand door het parkje. Ik lijk wel gek.

Omdat dat waarschijnlijk wel toegestaan zal zijn fiets ik de oprijlaan af en dan ben ik nog maar twee bochten naar rechts verwijderd van de Bruna.

Zowaar vind ik er drie pockets die ik nog niet had, zodat ik er nu vijftien heb. Ik kan niet beloven dat ik ze ga lezen, op je eenenzestigste is je stripfanatisme wat minder dan toen je nog in de groei was, maar ze houden ook ongelezen de herinnering vers aan de jaren in de Schlegelstraat, toen wekelijks de wederverkoper voor mijn moeder de *Margriet* bezorgde, en voor mij de *Donald Duck*.